

<b>Alap fejezet száma és megnevezése:</b>	LXIII. Munkaerőpiaci Alap
<b>Alap felett rendelkező megnevezése:</b>	Szűcs Erika szociális és munkaügyi miniszter
<b>Alapkezelő megnevezése:</b>	Szociális és Munkaügyi Minisztérium

### **Az elkülönített állami pénzalap 2009. évi költségvetésének indokolása**

**A Munkaerőpiaci Alap 2009. évi összes folyó bevételét 407 419,8 millió Ft-ra, a folyó kiadásokat ugyancsak 407 419,8 millió Ft-ra terveztük. Az Alap GFS egyenlege ennek megfelelően nulla forint lesz.**

#### **Bevételek**

2009-ben a **munkaadói járulék** tervezett összege **177 683,3 millió Ft**-ot, a **munkavállalói járuléké 104 450,0 millió Ft**-ot tesz ki. A munkaadói járulék mértéke a tervek szerint 2009-ben módosul, 2009. április 1-jétől a minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalapig 1,5% lesz, a járulékalap minimálbér kétszeresét meghaladó része után 3% marad. A munkavállalói járulék mértéke változatlanul 1,5% lesz a tervévben. A járulékok várható összegének a tervezésénél a makrogazdasági mutatók szerinti keresettömeg változást vettük alapul.

A járulékalapok egyszerűsítésével összefüggően 2009. január 1-jétől a munkaadói járulék számításának alapja megegyezik a társadalombiztosítási járulék alapjával, a munkavállalói járuléké az egészségbiztosítási járulék alapjával.

**A vállalkozói járulék 2009. évi tervezett összege 10 867,5 millió Ft.**

2009. április 1-jétől a tervek szerint az egyéni és a társas vállalkozók az egészségbiztosítási járulékalap után a minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalapig 2,5%, a járulékalap minimálbér kétszeresét meghaladó része után 4% vállalkozói járulékot fizetnek.

Az egy évre jutó **rehabilitációs hozzájárulás** mértéke emelkedik, 2009. január 1-jétől a tárgyévet megelőző második év – Központi Statisztikai Hivatal által közzétett – nemzetgazdasági éves bruttó átlagkeresetének 24%-a, 2009. évben 532 800 Ft/fő lesz. Erre, valamint a rehabilitációs hozzájárulás befizetésének időbeli rendjére való

tekintettel a rehabilitációs hozzájárulásból befolyó éves bevétel összegét **40 544,4 millió Ft**-ban állapítottuk meg.

A **szakképzési hozzájárulás** tekintetében a hozzájárulásra kötelezettek autonóm módon választhatják meg a hozzájárulási kötelezettségük teljesítésének formáját. A kötelezettség mértéke változatlanul 1,5%, azonban a járulék alapja itt is azonosává válik a társadalombiztosítási járulék alapjával. A korábbi tendenciákat figyelembe véve a szakképzési hozzájárulásból befolyó bevétel 2009-ben **43 570,0 millió Ft**-ot lesz a tervek szerint.

A **rehabilitációs célú** kifizetésekhez kapcsolódóan a korábbi években visszterhesen nyújtott **munkahelyteremtő támogatások törlesztéséből** további **1,4 millió Ft** bevétellel számolunk 2009-ben.

A **bérgarancia** támogatások keretében nyújtott **kölcsönökből** visszaáramló bevétel a tervek szerint 2009-ben **1 010,0 millió Ft** lesz.

A foglalkoztatási alaprészből visszterhesen nyújtott **kölcsönökből**, a **támogatások visszaköveteléséből** keletkező visszafizetésekből, **bírságokból**, **kamatokból** a tervévben a **központi MPA-t** illetően **4 200,0 millió Ft**, a **területi MPA** tekintetében **896,2 millió Ft** bevétel folyik be az Alapba. A **szakképzési és felnőttképzési egyéb bevételből 400,0 millió Ft** bevételt terveztünk.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) ún. „egycsatornás finanszírozási” rendszerben, a Munkaerőpiaci Alapból lebonyolításra kerülő programjainak megvalósítása során, a projekt előrehaladási jelentésekben igényelt támogatási összegek az EU által megtérítésre kerülnek. A **TÁMOP intézkedések bevételeként** a tervévben **23 797,0 millió Ft** bevétellel számolunk.

## Kiadások

- **Aktív támogatások**

A **foglalkoztatási és képzési támogatások** (foglalkoztatási alaprész) tervévi előirányzata **53 528,6 millió Ft**-ot tesz ki. Ebből finanszírozható az MPA foglalkoztatási alaprészének decentralizált, központi, valamint képzési kerete.

A *decentralizált keret* a különféle aktív eszközök működtetésének finanszírozására szolgál. A tervévben havonta átlagosan 70 ezer fő képzése, illetve támogatott foglalkoztatása valósul meg, ami mintegy 1,5 százalékponttal járul hozzá a munkanélküliségi ráta csökkenéséhez.

A *központi keretből* munkahelyteremtésre és munkahelymegőrzésre, távmunkahelyek létrehozásának támogatására, központi képzési és foglalkoztatási programokra (pályakezdő, roma, hátrányos helyzetű munkanélküliek foglalkoztatását elősegítő programok), közalapítványok foglalkoztatási célú feladatainak finanszírozására, a szociális párbeszéd programjainak támogatására, a munkaügyi központok által indított programok addicionális támogatására, stb. kerül sor.

A közfoglalkoztatás szervezésével kapcsolatos humán erőforrás biztosítására az önkormányzatok, illetve társulásaik részére központi munkaerőpiaci program keretében nyújt támogatást a Munkaerőpiaci Alap. A foglalkoztatás-szervező menedzserek éves bérköltségére és annak járulékaira 3,0 milliárd Ft került megtervezésre a központi keretben.

A *képzési keret* a regionális képző központok által kötelezően ellátandó feladatok finanszírozására szolgál.

A foglalkoztatási alaprész terhére 2009. évi kötelezettség az előirányzat mértékéig, éven túli kötelezettség – jogszabály szerint – az előirányzatot meghaladóan, annak legfeljebb 40 százalékaig vállalható.

A foglalkoztatáshoz kapcsolódó **járulékkedvezményekre** összesen **4 666,7 millió Ft**-ot terveztünk, amely a pályakezdő fiatalok START-kártyával történő foglalkoztatása után járó kedvezményt tartalmazza.

A START-kártyával várhatóan 20-25 ezer fő foglalkoztatása valósul meg havonta.

A **közmunka céljára** tervezett **pénzeszköz átadás** előirányzata **2 000,0 millió Ft**-ot tesz ki 2009-ben.

A **társadalmi párbeszéd programok** 2009. évi megvalósítására **1 999,4 millió Ft**-ot terveztünk.

A TÁMOP keretében megvalósuló, a foglalkoztathatóság és az alkalmazkodóképesség javítására szolgáló prioritásokra **társfinanszírozással** biztosít forrást az MPA az EU-s forrás fogadásához. A társfinanszírozásra szolgáló 2009. évi előirányzatok tervezése – figyelembe véve a 2007. években átadott, illetve 2008. évben átadásra kerülő társfinanszírozási pénzeszközöket is – a tényleges kötelezettségvállalás alapján, pénzforgalmi szemléletben történt.

A Foglalkoztathatóság prioritás EU-s társfinanszírozására az Alap 2009. évben **1 800,0 millió Ft**-ot ad át.

Az uniós források hatékony felhasználásának fontos feltétele, hogy a hazai és az uniós forrásokból működtetett programokat és támogatásokat összehangoltan tervezzük és használjuk fel. Az aktív munkaerőpiaci politikák esetében az összehangolást az MPA kereteihez illeszkedve lehetett megteremteni.

Az ún. „egycsatornás finanszírozási” rendszerben lebonyolításra kerülő projektek kedvezményezettje (projektgazdája) az MPA kezelője. A konstrukció pénzügyi forrásai a Munkaerőpiaci Alap költségvetésében önálló soron jelennek meg. Ezek nem érintik az MPA által tárfinanszírozásra átadandó források összegét.

A konstrukció esetében az MPA előfinanszírozóként működik, és a kifizetésekhez szükséges forráshoz az intézmények az MPA jelenlegi pénzellátási rendszerén keresztül jutnak hozzá.

A Munkaerőpiaci Alapból „egycsatornás finanszírozással” megvalósuló **TÁMOP** programok kiadásaira 2009-ben az **1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások** intézkedés esetében **23 477,0 millió Ft**-ot, az **1.2. Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások** intézkedés esetében **9 610,1 millió Ft**-ot terveztünk.

Az előbb említett intézkedésre vonatkozóan az egyes projektek indításakor a teljes időtartamra rendelkezésre álló forrás mértékéig vállalható kötelezettség.

- **Passzív kiadások**

A Munkaerőpiaci Alap legjelentősebb kiadási tétele az **álláskeresői támogatások** jogcímen keletkezik, amely az álláskeresői járadékot és az álláskeresői segélyt foglalja magába. Ezek összegét 2009-ben **99 173,5 millió Ft**-ra terveztük.

Álláskeresői járadékban a tervévben – a 2008. évi várható létszámhoz képest 1,5 százalékpontos növekedéssel számolva – havonta átlagosan 96,4 ezer fő részesül. Az átlagos havi álláskeresői járadék összege a tervek szerint 52,1 ezer Ft/fő/hó lesz. Az éves járadékiadás közterhekkkel együtt 73 596,8 millió Ft-ot tesz ki. A társadalombiztosítási kiadásoknál a tervezett adó- és járulékváltozás paramétereinek megfelelően április 1-jétől 25,5%-os kulccsal számoltunk, tekintettel arra, hogy az álláskeresői járadék maximális összege a minimálbér 120%-a. Az egészségügyi hozzájárulás tekintetében 1 950 Ft/fő/hó összeget vettünk figyelembe.

A járadékfolyósítás ideje alatt elhelyezkedők jogosulttá válnak a megállapított folyósítási idő még hátralévő részének a felére jutó járadék egy összegben történő kifizetésre. Erre a célra 5 700,0 millió Ft kiadást terveztünk.

Álláskeresői segélyben 2009-ben havonta 40,9 ezer fő részesül, segélyük összege 28,4 ezer Ft/fő/hó lesz. A közterheket is figyelembe véve a tervévben mintegy 18 612,8 millió Ft kiadás várható az álláskeresői segélyekre.

A munkahelykereséssel és az ellátások megállapításával kapcsolatos útiköltség-térítésre 270,3 millió Ft, a passzív ellátásokkal összefüggő közvetlen költségekre 993,6 millió Ft kiadással számolunk.

A **vállalkozói járadékra** a közterhekkel együtt **1 650,7 millió Ft**-ot terveztünk. Ez az összeg 2009-ben havonta 2,5 ezer fő munkanélkülivé vált vállalkozó megélhetéséhez járul hozzá.

A **jövedelempótló támogatásra** – kifutó ellátásként, a szüneteltetés lehetőségével élő ellátottakra való tekintettel – 2009-ben **1,0 millió Ft** fordítható, amely az önkormányzatok ilyen célra kifizetett támogatásai 75%-ának megtérítését jelenti.

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** részére – a korengedményes nyugdíjak 2008. évi kifizetéséből adódó folyó hiány megtérítése tekintetében – **2 560,0 millió Ft** tervévi kiadással számolunk.

- **Szakképzési és felnőttképzési támogatások**

A **szakképzési és felnőttképzési célú kifizetésekre** (képzési alaprész) a tervévből együttesen **41 289,1 millió Ft** kiadást terveztünk. Ebből a hozzájárulásra kötelezetteknek folyó gyakorlati képzés támogatására, valamint jogszabályban meghatározott szakképzési célú feladatok megvalósítására kerül sor. Az alaprész régiók számára decentralizált keretéből – pályázat útján – gyakorlati képzést szolgáló tárgyi eszköz-fejlesztések támogatása történik. A központi keret egyrészt iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célokra, másrészt szakképzési célokra kerül felhasználásra.

A képzési alaprésznek az oktatásért felelős miniszter, illetve a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó részei tekintetében 2009. évi kötelezettség e részek mértékéig, éven túli kötelezettség – jogszabály szerint – azt meghaladóan, legfeljebb 40 százalék mértékig vállalható.

A TÁMOP keretében megvalósuló, az **alkalmazkodóképesség javítására** szolgáló prioritásra is biztosít forrást az Alap. Ezen prioritás tekintetében – hivatkozással a pénzforgalmi szemléletű tervezésre – 2009-ben pénzeszközátadásra nem kerül sor.

- **Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatás**

A **rehabilitációs célú kifizetésekre, munkahelyteremtés és -megtartás támogatása** előirányzatban – a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását biztosító munkahelyek számának növelése érdekében – **6 000,0 millió Ft**-ot terveztünk.

A rehabilitációs alaprész *decentralizált keretét* a munkaügyi központok pályázat útján munkahelyteremtésre és -megőrzésre használják fel.

A *központi keret* rehabilitációs célú központi programok, fejlesztések, közalapítványok által elvégzendő feladatok finanszírozására szolgál.

A rehabilitációs alaprész terhére 2009. évi kötelezettség az előirányzat mértékéig, éven túli kötelezettség – a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületének döntése szerint – az előirányzatot meghaladóan, annak legfeljebb 40 százalékáig vállalható.

- **Bérgarancia kifizetések**

**Bérgarancia kifizetések** jogcímen 2009-ben – terveink szerint – **5 250,0 millió Ft** kifizetés várható.

- **Működtetési célú kifizetések**

Az Alapkezelőnek átadott pénzeszköz 402,7 millió Ft, az Állami Foglalkoztatási Szolgáltatnak átadott pénzeszköz 23 525,0 millió Ft, az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztési program 1 577,6 millió Ft lesz a tervében. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat központosított kerete 237,5 millió Ft-ot tesz ki.

Az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőségnek pénzeszköz átadás 2 415,7 millió Ft lesz 2009-ben.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetnek pénzeszköz átadás a tervében 2 680,9 millió Ft-ot tesz ki.

Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) működéséhez 954,3 millió Ft pénzeszköz átadásával járul hozzá 2009-ben az Alap.

A tranzakciós díjak teljesítésére 120,0 millió Ft várható kiadással számolunk a tervében.

- **Költségvetési befizetés**

A Munkaerőpiaci Alapot terhelő költségvetési befizetés 2009. évi összege 118 750,0 millió Ft lesz, amelyből a **megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása 53 000,0 millió Ft-ot**, az **egyéb költségvetési befizetés 62 000,0 millió Ft-ot**, a **közcélú munka járuléka 3 750,0 millió Ft-ot** tesz ki.

- **Közcélú munkavégzés járuléktartaléka**

A **közcélú munkavégzés járulékanak tartalékként** további többletforrásként **3 750,0 millió Ft** került elkülönítésre, amelynek felhasználására a közcélú munkavégzés kiadásainak – 2009. év folyamán megállapításra – kerülő várható éves összegének mértékétől függően kerül sor.

Az „Út a munkához” program fő célja a rendszeres szociális segélyen lévő, tartósan munka nélküliek munkára ösztönzése és foglalkoztathatóságának javítása. Ennek érdekében egymásra épülő foglalkoztatás- és szociálpolitikai intézkedésekre van szükség. Az intézkedések vezérlő elve, hogy a célcsoport tagjai közül a munkára képesek a jövőben munkát végezzenek, melyért – segély helyett – munkabért kapnak. Ennek feltétele a közfoglalkoztatási lehetőségek jelentős mértékű bővítése, amelyhez egyrészt a közcélú foglalkoztatás keretén felül a segélykeret egy részének e célra történő átcsoportosítása, másrészt a járulékköltségek finanszírozásával a Munkaerőpiaci Alap biztosít 7 500,0 millió Ft összegben többletforrást. Ennek egyik felét tartalmazza a költségvetési befizetés összege, másik fele a közcélú foglalkoztatás tartalékként jelenik meg az Alap költségvetésében.

Budapest, 2008. szeptember 15.

készítette: dr. Varga Ildikó